Şair Yazar Vidadi Ağdamli İle Kalemi Üzerine

— *F.Ç.Kabadayı* · 31 Mart 2014

Dedilər qəmlisən,kədərlisən sən.
Dedim yaralıyam bəs nədən yazım.
Dedilər həyatdan niyə küskünsən.
Axı heç gəlməyir baharım-yazım.
Dedim yaralıyam bəs nədən yazım.

Baxdım dağlarıma başı qarlıdı.
Qartal qaya üstə çox yaralıdı.
Xəzan gəlib baharımı apardı.
Həsrətdən yazacaq qələm-kağızım.
Dedim yaralıyam bəs nədən yazım.

Vətənə bir addım uzaq olubdu.
Yağı əllərində elim solubdu.
Haq yolunu haqsız yaman tutubdu.
İtən haqqı axı necə qaytarım.
Dedim yaralıyam bəs nədən yazım.

Qarabağ dərdlidi dərman tapılmır.
Niyə bu yollara qapı açılmır.
Yatıb vicdanımız niyə oyanmır.
Sarı simdə hey ağlayır saz-tarım.
Dedim yaralıyam bəs nədən yazım.

Vidadini gəl qınama a dostum.
Tikanlı məftillə kəsilib yolum.
İcazə ver indi mən səndən sorum.
Axı heç gəlməyir baharım-yazım.
Dedim yaralıyam bəs nədən yazım.

Mısralarının sahibi, Azarbeycanlı şair yazar Vidai Ağdamli sekiz kitaba imza atmış çok kıymetli bir üstad. Kendisiyle radyo programlarımda şiirlerini okumak istediğimde tanışmak nasip oldu. Onu daha yakından tanımak ve sizlere de tanıtmak istedim.
Çünkü o yazdıkları ile okuyucularının karşısına her defasında yaratıcılığının en üst sınırında yeni şiir ve romanlarla çıkan bir yazar. Yazdıklarıyla yürekleri coşturan, duygulandıran bir şair... Neler mi konuştuk?

Bakalım neler neler...

Sayın Vidadi ağdamli bize kendinizi tanıtır mısınız?
“Mən Muxtarov Vidadi Əbülfət oğlu. 12 sentyabr 1952-ci ildə Ağdam rayonu, Əzəizbəyov küçəsi, 20 nömrəli evdə anadan olmuşam. Təxəllüsüm Vidadi Ağdamlı. Dörd oğlum, dörd gəlnim, on nəvəm var. 1969-cu ildə Ağdam şəhər 1 nömrəli orta məktəbi.1974-cü ildə Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı institunu bitirib, iqtisadçı ixtisasin almışam. Ədəbiyyatı sevirəm. Ağdamın işğalından sonra Baki şəhərinin Binəqədi rayonu Biləcəri qəsəbəsində yaşayiram.19-10-2013-cu ildə sevimli həyat yoldaşım Rəna xanımi itirmişəm. O 284 nömrəli məktəbdə dil-ədəbiyyat müəllimi işləməklə həmdə mənim kitablarimin korreksiyasın edir,hərdən ön söz yazırdı Hal hazırda növbəti şeirlər kitabı üzərində işləyirəm. 03-may 2013-cu ildə MİLLİ MƏDƏNİYYƏTİN TƏBLİĞİ İCTİMAİ BİRLİYİ tərəfindən diplomla mükafatlandırılmışam.İnsititu qurtarandan sonra Azərbaycan Neft ve kimya texnikomunda müəllim,sonra Ağdam rayonunda zavodlarda satış şöbəsinin müdiri,təsərrüfat malları uzrə baza mağazanın müdiri vəzifəsində işləmişəm.1988 –ci ildən Ermənilər Vəıtənimə xain gözlə baxandan əlimə silah alıb döyüşlərə getmişəm.1993-cü ildə Ağdam payonu düşmənlər tərəfindən işğal olduqdan sonra bakı şəhərinə köcmüşəm.1970-ci ildən şeir, poema,povest ve hekayelər yazmağa başlamışam.Hal hazırda 2-ci qrup təqaütçüyəm .

(Ben Ebulfet oğlu, Vidavi Muxtarov. 12 Eylül 1952’de Ağdam köyü, Əzəizbəyov mahallesi, 20 numaralı evde dünyaya gelmişim. Lakabım Vidadi Ağdamli. Dört oğlum, dört gelinim ve on torunum var. 1969 Yılında Ağdam Şehrinde bir numaralı ortaokulu, 1974’de Azerbaycan Halk Tasarrufu Enstitüsünü bitirip, İktisatçı diploması aldım. Edebiyatı seviyorum. Ağdam’ın işgalinden sonra, Baki Şehrinin Binəqədi şehri Biləcəri kasabasında yaşamaya başladım. 19 Ekim 2013’de, sevimli hayat yoldaşım Rena Hanım’ı kaybettim. Kendisi 284 Numaralı Okulda Dil ve Edebiyat Öğretmeni idi ve aynı zamanda benim kitaplarımın editörlüğünü yapar, hemen hepsine önsöz yazardı. Şu sıralar sonraki şiir kitabım üzerinde çalışmalarım sürüyor. 3 Mayıs 2013 yılında Milli Medeniyetin Tebliği İçtima Birliği tarafından diploma ile onurlandırıldım. Enstitüyü bitirdikten sonra, Azerbaycan Petrol ve Kimya Üniversitesinde öğretim üyeliği, daha sonra Ağdam şehrinde satış şubesi müdürlüğü, tasarruf malları üzerine bazı mağazaların müdürlüğü görevini yaptım.
1988 Yılında Ermeniler vatanıma hain gözlerle baktıktan sonra ben de elime silah alıp savaşa katıldım. 1993 Yılında Ağdam şehri, düşmanlar tarafından işgal edildi ben de Baki şehrine taşındım. 1970 Yılında, şiir, roman, hikâyeler yazmaya başladım. Şimdi ise 2.gruptan emekliyim.)

Şair ve yazarlığa nasıl başladınız?

Biz hər il Qarabağda Turş-su deyilən bir yaylaqa gedirdik.Şuşa şəhərinin kəndi idi.Ora bizim ata-baba torpaqlarımız olmuşdu. Orda səhərin açılması,günəşın dağların arxasından doğması,yamacların al-əlvan miçəklərə boyanmasi.Səkər-səhər şehli çəmənlər,dağların döşündən qaynayıb axan bulaqlar,mayların qayalardan tökülən şəlalələri,sərin meşələr,quşların səsi,çeşmələrin üstündə Əliklərin oynaşması.

Talalardan möruq-ciyələyin ətrafa yayılan xoş ətri insanı ilhama gətirməzdimi.Bəli gətirərdi.Mən ilhamımı o dağlardan alıb şer yazmağa başlamışam.Çap olunmayan ancaq həmişə qəlbimdə səslənən bu misralar kimi.
Sevgilim gəl qoşa çıxaq seyrinə.
Bu ulu dağların,qoca dağların.
Baxaq heyran-heyran zirvələrinə.
Dumanlı dağların,uca dağların.

Təsübkü indi o yerlər düşmən tapdağı altında inləyir.

(Biz her yıl, Karabağda Turş-su denilen bir yaylaya giderdik. Şusa Şehrinde idi. Orası bizim ata-baba toprağımız olmuştu. Orada seher vaktinin aydınlığı, güneşin dağların arkasından doğması, yamaçların kırmızı elvan çiçeklerine boyanması... Damla damla gülün üstüne düşen su şeklinde çimenler, dağların içinden kaynayıp akan sular, kayalardan dökülen şelaleleri, serin meşe ağaçları, kuşların sesi, çeşmelerin üstünde ceyran çocuklarının oynaması... Dağlardan gelen etrafa yayılan hoş kokular insanı ilhama getirmez mi? Muhakkak getirirlerdi. Ben ilhamımı o dağlardan alıp şiir yazmaya başladım. Kitaba yazmadığım fakat hepsi de kalbimden seslenen bu mısralar gibi;
Sevgilim, gel koşup çıkalım seyrine,
Bu ulu dağların, koca dağların,
Bakalım hayran hayran zirvelerine,
Dumanlı dağların yüce dağların...

Ne yazık ki şimdi o yerler düşman toprağı altında inliyor.)
Yazdıklarınız çok beğeniliyor. Kitaplarınız hakkında bilgi alabilir miyiz?

1968-ci ildən şeir yazıram. 2012-ci ildə “Alnımda yaranan qırışdan soruş“ adlı 710 səifəlik şerilər kitabim və 450 səifəlik “Uğursuz illər“ romanim və 2013–cu ildə 380 səifəlik “Həyat məni dara çəkir“ və 550 səifəlik “Düşür bu ömrümün son yarpağları“ və 2013-cü ildə “Qaytar gəncliyimi, qaytar, Allahim“ və 2013-cü ildə 200 səifəlik “Hanı mənim obam,elim, torpağım menim“ və 2013-cü ildə 304 səifəlik “ Aci bir talehi yaşadım dünya“adlı povest ve şeirlər kitabım çapdan çixıb. “ Bəlkədə bu mənim son kitabıdır “adli şerler kitabi mənim oxuculara təqdim etdiyim səkkizinci kitabımdır.
(1968 yılından beri şiir yazıyorum. 2012 yılında “Alnımda Yaranan Kırıştan Soruş” adında 710 sayfalık şiir kitabım ve 450 Sayfalık “Uğursuz İller” romanım, 2013 yılında 380 sayfalık “Hayat Beni Dara Çekiyor” ve 550 sayfalık “Düşür Bu Ömrümün Son Yaprakları”, 2013 yılında “Gaytar Gençliğimi Gaytar Allah'ım” ve yine 2013 yılında 200 sayfalık “Hani Benim obam, elim, toprağım benim” ve yine aynı yıl içinde “Acı bir Talihi Yaşadım Dünya” isminde roman ve şiir kitabım yayınlanmıştır. “Belki de bu Benim Son Kitabımdır” isimli şiir kitabı da benim okurlarıma takdim ettiğim sekizinci kitabımdır..)

2013 ekim ayının on dokuzunda eşiniz Rena Hanımı kaybettiniz. Allah cennetine nail eylesin inşallah. Size de uzun ömür versin. Onun hatırasına çok şiirler yazdınız. Okuyanları ağlattınız. O size yazarlığınız için çok destek oluyordu değil mi? Yazdıklarınızı ilk onunla mı paylaşırdınız?

Bəli Pəna xanım mənə həyatda hər şey idi.Onsuz keçən günlərimi ömur sanmıram.O mənim ilk oxucum,həmdə saq əlim idi.O 60 yaşında dünyasını dəyişdi.Allah rəhmət eyləsin yeri behişt olsun.Mən ona 60 yaşına görə 60 gün hər gün bir şer yazdım.Acı bir talehi yaşadım dünya kitabımda onun xatirəsinə.İtirdim ömrümün gülünü Allah başlıqı altında 135 səifəlik xatirə şerləri yazdım.Ona yazdığım şerlərə görə dünyanın həryerindən ona rəhmət oxuyurdular.Onu da sosyal paylaşım səifəsindən yaxşı tanıyırdılar.Demək olar kı onun vəfatına orada olan bütün dostları təsüfləndi.Lakin o ölməyib,əbədiyyətə qoşulub.O mənim və doslarınin qəlbində həmişə yaşayacaqdi.Mən indidə hər gün onun xatirəsinə şer yazıram.
(Evet, Rena Hanım benim hayatta her şeyim idi. Onsuz geçen günlerimi ömürden saymıyorum. O benim ilk okurum hem de sağ elim idi. O atmış yaşında dünyasını değiştirdi. Allah rahmet eylesin, mekânı Cennet olsun. Ben ona atmış yaşı için, atmış gün boyunca her gün bir şiir yazdım. Acı Bir Talihi Yaşadım Dünya isimli kitabım da onun hatırası için. "Yitirdim Ömrümün Gülünü Allah" başlığı altında 135 sayfalık hatıra şiirleri yazdım. Ona yazdığım şiirler için dünyanın her yerinden ona rahmet okuyorlar. Onu da sosyal paylaşım sitesinden iyi tanıyorlardı. Demek oluyor ki onun vefatına orada tanıyan tüm dostları çok üzüldüler. Lakin O ölmedi, ebediyete gitti. O benim ve dostlarının kalbinde her zaman yaşayacaktır. Ben şimdilerde de her gün onun hatırasına şiirler yazıyorum.)

Bu kadar kitabı yazmak büyük fedakarlıklar ister. Siz bunları nasıl yazdınız?
Vətən həsrəti məni bu kitaqbları yazmağa məcbur etdi.Kəpənək səhər doğulur axşam ölür.Mən şerlərimin birində ömrümü bir kəpənək omrü kimi olmağını,onuda Ağdamda yaşayıb ölməyimi istəyirəm.Düzdü Bakı bizim şah damarımız və düşünən büynimizdi,ana vətənimizdi.Amma Şuşa bizim baş tacımız,Qarabağ dünyaya goz açdığımız bir varlıqdı.Nə qədərki bu torpaqlar düşmənlərdən təmizlənməyib mən rahat ola bilmərəm.Axi orda bizim gorgahlarımiz,mənim kimi neçə insanların atasının məzarı orda qalıb.Bu dəhşət deyilmi?

(Vatan Hasreti beni bu kitapları yazmaya mecbur etti. Kelebekler seher vakti doğar, akşam ölür. Ben şiirlerimin birinde ömrümün kelebek ömrü gibi olmadığını, Ağdam da yaşayıp ölmeyi istiyorum. Baki düzdü, bizim şah damarımız ve düşünen beynimizdi, ana vatanımızdı. Fakat Şusa bizim baş tacımız, Karabağ dünyaya göz açtığımız varlıktı. Ne zamana kadar bu topraklar düşmanlardan temizlenmeyecek ben de rahat olamayacağım. Yeni Karabağda bizim mezarlarımız, benim gibi nice insanların atalarının mezarı orada kaldı. Bu dehşet değil mi?)

Romanınızdan bir küçük bölümde şöyle anlatılıyor;
"Növbə ilə hamı avtobusa mindi.Vurğunda gəlib ayaq ustə Sevincin qarşısında dayandı.Vurğun hər

Sevincin üzünə baxanda özünü itirir,gözlərini ondan çəkib avtobusun havalığından bayıra baxırdı.Qəlbən onunla danışır,suallarına cavabaxtarırdı. İndidə o xəyalən Sevinclə dağ üstü parkda dayanıb danışırd.

-Sevincim...........

-Buyur Vurğun.

-Məni çoxmu sevirsən?

-Məgər buna şübhən var?

-Yox,sadəcə dilindən eşıtmək istərdim.

-Vurğun səni görən gündən elə bil urəyimdə nə isə yanır.

-O mənim məhəbbətimdi Sevincim.

-Sevinc sənin gözlərin mənim qəlbimi elə ələ alıbki,sənsiz bir an yaşaya bilmərm.

Elə bu vaxt avtobus qarda sürünçdü.Vahiməyə düşən adamlar vahiməli səslər çıxartdılar.Vürğun xəyaldan ayılıb,müvazinətini saxlaya bilməyib Sevincin qolları üstünə yixıldı.Sevinc Vurqunu qolları arasına alıb özunə sıxdı.Baxışları bir birinə dəydi.Ürəkləri əsdi."

Genelde kurgu mu yazarsınız yoksa yaşanılan şeyleri mi?

Bu povest mənimlə dost olan Sevinc Həsrətli'nin xaişi ilə yazılıb.O hal hazırda Rasıyada yaşayır. Bəli onlar avtobusda gederken Vurğun xəyallara dalir. Lakin avtobusun qarda sürüşməsi onu xəyaldan ayırır.
 (Bu roman bir dostum olan Sevinç Hasretli'nin yaşadıklarıyla yazıldı. O şimdilerde Rasıdaya'da yaşıyor. Evet, onlar otobüste giderken vurgun hayallere dalar fakat otobüsün kar yüzünden buzlanan yolda kayması onu hayalden ayırır.)

Şiir yazmayı seviyorsunuz. Şiir sizin için nedir? Şiir olmasaydı ne yapardınız?

Nə isə yazmaq mənim həyatımdı mən öz əsərlərimi balalarım qədər sevirəm.Mən şersiz yaşaya bilmərəm.Dolan ürəyimin çırpıntılarını bu vərəqlərə yazmasam ürəyim partlar.Mən iqtisadçı olsamda şeri,onu yazib insanları oxşamağı,torpaqlarımin qan verən yarasıni,Qarabağın dərdini xalqıma çatdırmasam ürəyim partlayar.Düzdü inaniramkı Ali Baş Komandanımızın, Prezdentimiz İlham Əliyev Cənablarının
yürütdüyü siyasət nəticəsində biz o torpaqlara dönəcəyik.Bax onda Şuşada Cidir düzündə mən qələ şerimi yazacam.

(Yazmak benim hayatımdır. Ben eserlerimi çocuklarım kadar severim. Şiirsiz yaşayamam. Dolan yüreğimin çırpınışlarını bu satırlara yazmasam yüreğim patlar. Ben iktisatçı olsamda şiir, onu yazıp okşamayı, topraklarımın kan veren yasını, Karabağın derdini halkıma anlatmasam yüreğim sıkılır. İnanırım ki Ali Baş kumandanımızın, Başkanımız İlham Aliyev Cenaplarının yürüttüğü siyaset sonucunda biz o topraklara döneceğiz. Bakın ondan sonra, Şuşada Cidir düzünde ben zafer şiirlerimi yazacağım.)

Sayın Vidadi Üstadim, her şiir yazan şair olur mu?

Xeyir her şer yazandan şair olmaz.İndi hecanı bilmeyən qafiyə nədi bilməyən şer yazır.Qoy yazsın urəyin

boşaltsın,amma ona şair demək olmaz.
(Hayır, her şiir yazandan şair olmaz. Şimdi hece bilmeyen, kafiye nedir bilmeyen şiir yazıyor. Bırakın yazsın. Yüreğini boşaltsın ama ona şair demek olmaz.)

Çok teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum. Hangi şiirinizi dostlarımızla paylaşmamıza izin verirsiniz?

Men size teşekkür edirem. İstediğiniz şiirimi paylaşabiliriz. Okurlarınıza salam gönderirem.
YOLLARA TİKİLDİ GÖZÜM GƏLMƏDİN(Gızlərim hey gəzir sevgilim səni)Axtardım güllərin içində səni.Yollara tikildi gözüm gəlmədin.Sinəmdə bəslədim məhəbbətini.Nələr çəkdiyimi sanki bilmədin.Yollara tikildi gözüm gəlmədin.
Ömür yollarıma boran qış gəldi.
Məzarlar üstündə gözlərim gəzdi.
Acı düşüncələr köksümü dəldi.
Axan göz yaşımı silə bilmədin.
Yollara tikildi gözüm gəlmədin.

Röyada əllərin gəzdi saçımı.
Tənha qoyublar şair adımı.
Fələk yaman pozdu bu devranımı.
Fələyin hökmünə niyə dinmədin.
Yollara tikildi gözüm gəlmədin.

Yaz gəldi durnalar vətənə dondü.
Pəncərəm önündən bülbül ötüşdü.
Bayram günü sevgililər görüşdü.
Bəs niyə görüşə geri dönmədin.
Yollara tikildi gözüm gəlmədin.

Hər evdə tonqallar şölələnirdi.
Keçəldə,kosada yollar gəlirdi.
Baxar xəlisini düzə sərirdi.
Batmışdı kədərə sənin Vidadin.
Yollara tikildi gözüm gəlmədin.

Biləcəri 15-03-2014 saat 11-33